סוריה

אדיב משתדל

כאשר הגיע הקולונל אדיב אל־שישקלי לקהיר לא חפץ לענות על שאלות העתונאים, שרצו לדעת כמה זמן עתידים סגן הרמטכ"ל הסורי ושני הקצינים המלוים אותו, להשאר במצרים. „זה תלוי", הוא אמר, „בתוצאות השיחות שיהיו לי עם הממשלה המצרית". למראית עין בא לברוק את הציוד האמריקאי והאנגלי, שסוריה קנתה מעודפי המלחמה שנשארו במצרים.

כקצין הצבא הסורי, שפלישתו לארץ־ישראל במאי 1948 היתה הפתעה (לא רצה איש להאמין בה, עד אשר נראו טורי צבא ארוכים מתקרבים לגבול), ידע מה ערכן של הכוחות הסולידריות של ממשלות ערב השונות. הוא לא הסתפק בהבטחתו של המלך עבדאללה, שהלגיון יתקיף את היהודים, אם אלה ימשיכו במעשי תוקפנותם נגד הצבא הסורי.

מצרים

עוד שערוריה

במשך כמה ימים היה משפט המעילה בענין קניית נשק לצבא המצרי במרכז החדשות. הנסיך עבאס חלים האשים את מוחמד אבו אל־פתח, אחד מראשי מפלגת א ל ־ ו פ ד, בלקיחת שוחד מבית חרושת של נשק שויצי (הרלקין). בית המשפט ערך שלוש ישיבות, החליט לדחות את כל הענין לתאריך מאוחר יותר, כדי לאפשר לפרקליט המדינה לברר את כל הענין עם המנהל השויצי. בינתים ממשיך הנסיך בפעילותו החברתית הרגילה, מופיע במקומות צבוריים, נושא נאומים — כאילו לא קרה מאום.

וכאילו כדי שלא ישכח הקהל את כל הענין של הנשק המקולל, מפרסמת העתונות, מדי פעם ידיעות סנסציוניות על הברחות, מעילות, מסחר בנשק. השבוע הופיע השבועון אל־איתנין האופוזיציוני עם סיפור חדש

הנסיך עבאס חלים • וחבריו לאשמה
מעילות הן דבר של מה בכך

גם הברזת קהיר, כי כל מדינות ערב עומדות לעזרת סוריה, לא הניחה את דעתו. הוא נסע לקהיר, כדי לקבל הבטחות מפורשות יותר ולרוות, אם יש מקום לעיבוד תוכנית ממשית כלשהי בדבר פעולה צבאית משותפת.

אבל קהיר היתה עסוקה בבעיותיה שלה: בשיחות עם האנגלים על פינוי מצרים ואיחוד עמק הנילוס לא נראה שום סימן של התקדמות. המצרים התעקשו, סרבו על ויתורים כל שהם; האנגלים אינם מוכנים לעזוב מיד את עמדתם החזקה במצרים. „זוהי תחבולה אנגלית שפלה", רגזו חוגים רבים בקהיר. „כדי להסיח את דעתנו ממצבנו אנו, הם הסיתו את ישראל למעשי אלימות על הגבול הסורי. אבל זה לא יעזור להם, אנו נשיג את דרישותינו".

היום או מחר? הסורים התשדלו לשכנע את אנשי הצבא והמדינאים המצריים, כי כאן צפויה סכנה לא רק לסוריה, אלא, בסופו של דבר, גם למצרים עצמה. רבבות עולים מגיעים מדי חודש לישראל, ומאות אלפים עוד מצפים לתורם להגר. הארץ נחנקת מחוסר מקום ובלי כל ספק תחפש פתרון לבעיותיה בכיבוש שטחים ערביים נוספים. הפעם היתה תירוץ הוא ייבוש ביצות החולה ויישובן; מכאן זה עלול להיות השקאת מדבר סיני ויישובו. הסיבוב השני, טענו הסורים, הוא בלתי־נמנע; הוא כבר קרוב ביותר, וככל שימהרו הערבים ויעמדו נגד התוקפנות היהודית, יהיו בידם סיכויים רבים יותר לנצח.

אך המצרים, ועמם יתר ארצות ערב, היססו. הבעיה הועמדה לפני מוסד בינלאומי — עליו להחליט. לפי כל הסימנים נוטה ועדת הבטחון של או"ם לגנות את פעולת ישראל, לראות את הערבים כצודקים. אם בכל זאת לא תפעל לשם יישוב הענין. אפשר יהיה לפנות לישיבת המליאה של או"ם. ואם גם אז לא יצליחו לרסן את היהודים, תפעיל הליגה הערבית את נשקה הכבד — איום על המערב להצטרף למחנה הסובייטי. ורק אם זה לא יעזור יפעילו את צבאם.

הם הסבירו לסורים, כי אינם פוחדים מפני היהודים, אינם נרתעים מפני סיבוב שני. הם עדיין אינם מוכנים למלחמה, והחליטו כי רצוי לפתור קודם את בעיותיהם הפנימיות. את החשבונות הפנימיים של המרחב יחסלו, אחרי אשר יסלקו השליטים הזרים.

בינתיים, אם מתחשק לסורים להעמיד את עצמם כשומרי זכויות הערבים, החליטו יתר ארצות ערב, איש לא יפריע להם.

אודות הברחת מטוסים ממצרים לישראל.

מספר ג'. לפני כחמשה חדשים חגה בשדה התעופה של קהיר מטוס נוסעים, שמתוכו יצא מיסטר ג'ו מק־לויד ונזוזק, מי שהיה מפקד חיל התעופה האמריקאי במזרח התיכון במשך מלחמת העולם השניה. מיסטר ג'ו זה, לפי דברי השבועון, התקשר מיד עם בואו עם עבד אל־רחמן אל־סאוי ביי, סגן שר המלחמה המצרי. הוא הציע לקנות את כל שברי המטוסים הפזורים במדבר המערבי ואשר הצבא האמריקאי השאיר אחריו עם תום המלחמה. האמריקאי הציע 50 אלף דולר בעבור כל גרוטאה של מטוס — מחיר המטוסים מסוג הוורוד, הנרכשים ע"י חיל התעופה המלכותי המצרי לצרכי אימונים.

בינתים קיבל מיניסטריון החוץ המצרי אגרת מפורטת מהצירות בוושינגטון. באגרת נאמר, כי מיסטר ג'ו הנ"ל מייצג את אחת החברות היהודיות הידועות בניו־יורק (ושמה לוי־רנס), וכי הוא אמנם קונה את הגרוטאות בשם החברה. אך לאחר התקנת האוירונים במצרים, מעבירים אותם לאיטליה, משם ליש־ראל. תוכנה של איגרת זו, לפי אל־איתנין, הועבר לידיעת שר המלחמה, שפקד לאסור את העסק.

אך מיסטר ג'ו התגלה כערמומי ביותר; הוא הצליח, באמצעות תיווכה של אישיות מצרית נכבדה, להשיג את הרשיון הדרוש, והמטוסים הועברו בכל זאת לאיטליה ומשם — טוען השבועון — לישראל.

טרזן ברחובות קהיר

חלומו הגדול של ניאזי מוסטפא, מאז ומתמיד היה להפיק סרט מצרי על טרזן. אבל תמיד עמדו, בינו ובין הגשמת חלומו, שני מכשולים רציניים: לניצא שחקן, המטוגל גם לקפוץ ולטפס כראוי, ויער שיתאים לרקע העלילה.

על המכשול הראשון התגבר המפיק, כאשר מצא שחקן, שהיה מוכן לקבל את התפקיד על עצמו, אם ינתן לו מורה אקרובטיקה, שילמדו במשך כמה שבועות. על המכשול השני התגבר בעזרת הטכניקה: אם אין במצרים ג'ונגל הוא יברא אותו בחצר האולפן. חסרה רק העלילה, כי הוא לא חפץ להשתמש בעלילות המיושנות של אדגר רייס־בורוז, אוי, אביו הרוחני של טרזן. אם כבר מיצרים טרזן מקומי, חייבת גם העלילה להיות מקומית.

*) שני משמאל

הוא פנה למערכת אחד העתונים בקהיר, בבקשה לחבר למענו עלילה מלאה הרפתקאות, שתהלום את המאורע. לא יתכן, כי סופר אחד — ויהיה זה הצאון הגדול שבגאונים — יוכל למלא את התפקיד לבדו.

העתונאים המוכשרים הצליחו כבר בפגישתם הראשונה עם המפיק לקבוע את קויה הכלליים של עלילה מרתקת ביותר: טרזן היה בחור עירוני שהתאהב בבת השבנים. כדי להגיע אל אהובתו, היה עליו לטפס על הקיר הגבוה שמסביב לביתה, כי אביה לא ראה בעין יפה את ההתקשרות ביניהם.

רכבת לגן החיות. בערב אחד הופתע טרזן על ידי האב, ברגע שעמד לקפוץ מראש הקיר אל החצר. האב המרוגז ירה בו, אך החטיא. טרזן קפץ על האב ובמכה אחת הדהים אותו, אחר רץ אל חדר אהובתו, לקחה בזרועותיו השריריות, ויחד עמה הסתלק מעל לקיר הגבוה. אולם ברדתו לרחוב, עם משאו היקר, עברה מכונית פקחי המוסר, שהחלה לרדוף אחריו. הוא הצליח לקפוץ לתוך מכונית מפוארת, שעברה על פני הכביש באותו רגע.

כעבור מספר דקות רדיפה מדהקת ברחובות קהיר, קפץ טרזן — עם הבחורה בחיקו — מן המכונית אל חשמלית, בשעת נסיעה. בהגיע החשמלית לתחנתה הסופית, הבחין טרזן באנשי משטרה רבים, שחיכו, כנראה, ללכדו. הוא עלה על רכבת, ברגע שזו עמדה להפליג לדרכה, לפני שהמשטרה הבחינה בו. כדי להמנע ממצב דומה לזה שקרה בתחנת החשמלית, קפץ מן הרכבת ברגע שעברה מעל גשר, בקרבת גן החיות.

טרזן ובחירת לבו שילמו דמי כניסה לגן החיות. וברגע שאיש לא שם אליהם לב, נכנסו לאי הגדול, שבו מוחזקים הקופים. ובאן, כנראה, מתעוררת בין הקופים סימפטיה, ששרשיה בימי קדם. הם עוזרים לו למצוא ביניהם מחבוא. השלום שרר עד אשר, ביום אחד, נתגלתה מזימה לרצוח את טרזן. מלך הקופים התאהב בבחורה וחפץ לסלק את בן־זוגה, שליבה נתון לו. טרזן נאבק קשות — בעזרת אוהדיו מבין הקופים — עם ראש השבט ובני בריתו ומצליח להסתלק, עם הבחורה, בטפסו לראש העצים.

זוג אמנותי. אלא שהחיים בין עניפי העצים אינם לטעמו של טרזן המצרי וזונתו, כי קשה היה למצוא שם אוכל. בלילה אחד נכנסו לכלוב הדובים והרגו את הדוב והדובה; הם החביאו את הגויות ולבשו את העורות. מאותו יום הפך כלוב הדובים שבגן החיות

טרזן המצרי וכת זונו
בעזרת מורה לאקרובטיקה

פופולרי ביותר. הקהל נהר לשם לחזות בשני הדובים, שהבינו כל מילה שאמר השומר; רקדו, קפצו והתגלגלו להנאת הצופים. אלה הראו את מידת שביעת רצונם בכמויות עצום של ממתקים, פירות וכריכים, שניתנו במתנה לדובים, ובקשישים לשומר המאושר.

מיליונרית אמריקאית, שביקרה בגן החיות, נתרשמה עד עמקי נפשה מזוג הדובים. היא פנתה למנהל גן החיות והצליחה — תמורת סכום כסף עצום — לקנות אותם, להעבירם למקום מיוחד, שהכינה עבורם בגן ביתה. לכבוד המאורע ערכה נשף ריקודים גדול, שאליו הזמינה את כל נכבדי העיר. במשך הלילה הפתיעה את אורחיה, בהכניסה לתוך אולם הריקודים את שני הדובים. אולם הפתעה הגדולה של אותו ערב לא היתה בתכנית: הדובה התקרבה לפסנתר והחלה מנגנת. הדב, שלא להשאר מקופח, החל מזמר בקול גברי עמוק, הנוכחים, שלא ידעו מה לעשות נוכח התנהגות כה מוזרה, הסתלקו מן המקום.

כאשר מצאה המארחת את העוז לחזור לביתה, עמדה מוכת תמהון בפתח החדר — על הרצפה היו מונחות שתי פרוות דובים. מזדר השינה הסמוך הגיע אליה רשרוש קל; היא נכנסה לשם ומצאה את ה„דובה" לובשת אחת משמלותיה ומתיפה מול הראי. לידה עמד טרזן ערום ומטלית עור למתניו. הוא ניגש אליה, סיפר כל המעשה וביקש ממנה סליחה על בזבוז כסף רב לשוא. האמריקאית, הרגילה בשיטת האפי־אנד בסרטי מולדתה, לא זו בלבד שסלחה להם, אלא גם שיכנעה את אבי הבחורה שיסלח לזוג הכאושר.

וכך, בסרטו הראשון בקהיר, התחתן טרזן עם בחורה נחמדה.

איראן

„הפירטים הבריטיים"

השבוע עברו ההתקפות על „הפיראטים הבריטיים באיראן" מעיר הנפט אבדאן לטהראן הבירה. בהתחלת השבוע יצאו למעלה מ־10 אלפים מפגינים, מאוהדי פדאיאן אסלאם, לרחובות העיר, ובגשם שוטף צעקו את סיסמותיהם. נואמים במסגד משהד סולטנה, שבו נרצח עלי רזמארא, האשימו את חוסין עלא, ראש הממשלה, בבגידה בעמו. „עליו לשנות את מדיניותו או למות", הם אימו.

למחרת עברה היזמה לשיתפדים מן הקצה השני. 4000 סטודנטים קומוניסטיים יצאו בתהלוכה, שארכה ארבעה ק"מ, להפגין לפני בנין הפרלמנט בטהראן. הם נשאו את תמונותיהם של 12 פועלי הזיקוק, שנהרגו באבדאן במהומות ה־12 לאפריל ודרשו, מלבד „מוות לאימפריאליסטים האנגלו־אמריקאים", שהממשלה תבטיח חופש לכל המפלגות הפוליטיות — בעיקר, כמובן, חופש למפלגת טודה הבלתי־חוקית.

אחרי שהשמיעו את תביעותיהם, פנו המפגינים חזרה לבניני האוניברסיטה. בדרכם באה לקראתם תהלוכה שניה של סטודנטים מאותה האוניברסיטה. היו אלה סטודנטים אנטי־קומוניסטיים, מתומכיו הנלהבים של עלי רזמארא, וממתנגדי תוכנית הלאמת הנפט. רובם היה מזוין באלות, ופה ושם נראו אקדחים ופגיונות. בצווחות, בקריאות בוז ועידוד וסיסמאות מכל הסוגים, התנפלו שני זרמי הסטודנטים זה על זה. המשטרה התערבה ופיזרה את המהקוטטים, אך לא לפני שנפגעו 12 איש

באבדאן הבטיחה חברת הנפט האנגלית לשלם הענקה מיוחדת לפועלים שיחזרו לעבודתם. היא טענה, כי רק מחמת לחץ המשמרות, שאימו על הפועלים לבל ישובו לעבודתם, נשארו הפועלים בבתיהם. המשטרה הודיעה, כי מספר רב מביניהם היו קומוניסטים מועדים, ונשאו כרטיסי־חבר של מפלגת טודה.

למחרת בבוקר החלה תנועת החזרה לעבודה: מתוך 28000 שובתים חזרו 6000 לבתי הזיקוק ומספרם עלה בכל יום.

„הם כבר השלימו עם המצב", העיר פקיד גבוה של חברת הנפט. „תביעות לאומיות הן יפות מאוד, אבל בלי עבודה אין אנשים אלה יכולים להתקיים. הם כנראה החליטו לחזור לעבודתם והשאירו את ההכרזות וההפגנות הפוליטיות לאלה שגרמו לכל העסק בטהרן".